

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIII.

V Ljubljani 30. mal. serpana 1880.

List 31.

Katoliški kristjan.

Ime „kristjan“ vzrastlo je iz imena „Kristus“. To je beseda gerška ter v s'ovenščini pomenja „Maziljenec“. Zveličar naš dobil je ovo ime, ker je bil duhovnik, prerok in kralj, a kdor je dotično službo nastopil, bil je za isto posvečen z maziljenjem. Kristus sicer ni bil maziljen zunanje z oljem; njegovo posvečenje bilo je znotranje in duhovno, kar On z besedami preroka Izaja (61, 1) sam spričuje (Luk. 4, 18) govoreč: „Duh Gospodov je nad menoj, zato me je mazilil, da evangelije oznanim ubogim, poslal me je ozdravljat poterte v srcu“. V tem pomenu tudi sv. Peter (Act. 10, 38) pravi o „Jezusu iz Nazareta, kako ga je Bog pomazilil z Duhom svetim“. Kristjan pomenja toraj človeka, ki je „maziljenja“ Jezusovega deležen. Kakor je namreč (po besedah psalmistovih 132, 2) olje z glave Aronove kapalo na rob njegovega oblačila; tako je duhovno „olje“, s katerim je Jezus, pravi Aron, kot naša „glava“ bil „maziljen“ od svojega nebeškega Očeta, „poteklo“ tudi na nas, ki smo udje Kristusovega telesa. (Ephes. 1, 22. s.) To ima katoliška Cerkev v misli, kadar pri kerščenju človeka mazili s sv. oljem. Zato sv. Peter (1. 2, 9.) piše, da so verniki „izbrani rod, kraljevski duhovniki“.

Naslov „kristjan“ ni vprav tako star, kakor kristjanska vera sama. Ljudem, ki so verovali v Kristusa ter se ravnali po njegovem nauku, so s kraja rekali: „učenci“, ker je Jezus bil učitelj, po tem „nazarejci“, ker je Kristus bil vzrejen v mestecu Nazaretu; tudi so jim pravili „galilejci“, ker so nekteri učenci bili doma iz deželice Galileje; zavoljo njihove bratovske ljubezni, čemur so se pagani zelo čudili, še so se imenovali „bratje“. Razven tega so kristjane imeli za „svetnike“, pa za „razsvetljence“ in „kristonosce“. Vsa ta imena so pač lepo naznanjala, kako so se obnašali prvi kristjani. Sčasoma so v Antiohiji začeli rabiti besedo „kristjan“. V zgodbah apostolov (11, 26) bremo namreč, da sta v rečni občini celo leto učila ss. Pavel in Barnaba, a prebivalci, ki so sprejeli kerst ter zvesto spolnovali nauk Kristusov, dobili so ime „kristjani“. Od tod so to ime vzele tudi druge kerščanske občine; kmalo so odpadla vsa ostala imenovanja, a le „kristjan“ ohranilo se je do danes. Tako je „kristjan“ tisti človek, ki veruje v Jezusa kot Sina Božjega in našega Rešnika. (Jan. 20, 21.)

Človek mora biti kerščen. S kerstom postanemo deležni Zveličarjevega zaslužnja, njegovega „mazilje-

nja“; s tem se prerodimo v „otroke Božje“ in dobimo pravico do nebés. Sicer pa, „kdor ni preroden iz vode in sv. Duha, ne more iti v božje kraljestvo“ (Jan. 3, 5), pravi Jezus. On tukaj govori o vsakem človeku v obče, bodi si, da je še otrok ali že odrasčen. A sv. apostol (Gal. 3, 27) piše: „Vi vai, ki ste kerščen, ste oblekli Kristusa“, to je s kerščenjem slečemo (Coloss. 3, 9) starega vsled Adamove nepokorščine grešnega človeka, a oblečemo se (Epes. 4, 24) v novega, ki ga je Bog vatvaril v resnični pravičnosti in svetosti“. — Ko je sv. Peter na Duhovo pridigal, so njegove besede zbudile veliko ljudij, da so vprašali: „Kaj nam je storiti?“ Apostol jim odgovori: „Spokorite se in vsakdo izmed vas se daj kerstiti v ime Jezusa Kristusa za odpuščenje grehov.“ (Act. 2, 27. ss.) „Kteri so toraj besedo njegovo radi sprejeli, dali so se kerstiti (pristavlja sv. pismo v. 41) in pridružilo se je tisti dan kakih 3000 duš“, t. j. postali so kristjani. Po sprejetem zakramentu sv. kersta človek dobi ime „kristjan“.

Ali to ni dovolj. Zahteva se tudi, da kerščenik veruje v Jezusa kot Sina Božjega in Rešnika človeškemu rodu. Tako Kristus sam (Jan. 17, 3) uči, da bodo večno življenje zadobili le tisti, ki poznavaajo jedinega, resničnega Boga in njegovega poslanca Jezusa Kristusa. Otroku kerst sam zadostuje za „večno življenje“; kerščeno dete je pravi kristjan. Drugač je to z odrasčenim človekom.

Če je kerščenec „prišel“ k pameti, da bo v resnici „kristjan“, mora „verovati“ v Jezusa Kristusa“. To posnamemo iz sv. pisma. Dijakon Filip je prerokove besede (Js. 53, 7. ss.) o Mesiji razlagal dvorniku kraljice Kandace, t. j. „oznani mu Jezusa“. Ko sta pa šla po poti, prideta k neki vodi in dvornik reče: „Glej, voda! kaj brani kerstiti me?“ Filip mu odgovori: „Če veruješ iz vsega serca, sme se zgoditi.“ Dvornik pravi: „Verujem, da Jezus Kristus je Sin Božji“. (Act. 8, 30. ss.) Kaj vidimo iz tega? Dvornik bil je že odrasčen, a želel je sprejeti sv. kerst, namenil je postati kristjan. Filip ga ni kerstil kar meni nič tebi nič, nego zahteval je tudi vero v Jezusa, sicer mu ne „smé“ želje spolniti. Še le potem je dijakon kerstil, ko je dvornik razodel svojo vero v Jezusa kot Sina Božjega. Pod tem pogojem Cerkev tudi danes deli zakrament sv. kersta, zato pred kerščenjem človeka vpraša: „Veruješ li v Jezusa Kristusa...?“ Po odgovoru „verujem“, t. j., še le po dotični obljubi smo sprejeti v družbo kristjanov. „Kdor veruje, da Jezus je Sin Božji“, ta zadobi potrebno pomoč in milost, da zamore premagati vse ovire na ternejem potu do zveličanja (1. Jan. 5, 5); nasproti pa

„kdor ne veruje, je že sojen (t. j. sam se je obsodil a tem), ker ne veruje v ime edinorojenega S. na Božjega“ (Jan. 3, 18). Takemu človeku je pogubljen e nezog b ljivo, ako se še pred smertjo ne spr-oberne; a zan-šati se na sadnji trenutak, to je zelo nevarno, kakor nas uči vsakdanja skušnja.

Kerščenec, ki veruje v Jezusa kot B ga in Rešitelja, še ni katoliški kristjan. — V Jezusa verovati, to je toliko, kakor za nedvomljivo in g tovo resnico imeti vse, kar je Zveličar učil gledé na svojo osebo in z obzirom na naše odrešenje. Kristjani morajo toraj verovati vse nauke Kristusove, pa le to, kar je On učil, to je, nič več, nič manj. Kdor bi veroval več, bi to ne bil božji nauk; kdor bi veroval manj bi Jezusovih vseh naukov ne imel kot resnico. Jedina podlaga našemu verovanju je Jezus Kristus, pravi sv. pismo (1. Kor. 3, 11). On je svoj nauk izročil apostolom, t. j. svoji Cerkvi. Vem pa, da je več družb, ki se imenujejo „Kristusova Cerkva“. Kje bi toraj čista resnica? Resnica mogoča je le jedna jedina. Če je nauk jedne Cerkve resničen, potem to, kar druga uči, ne more biti resnica; če je jedna Cerkva prava, potem ostale verske družbe ne morejo imeti Božjega nauka. To so spoznali celó paganski modroslovci. Tako n. pr. Ciceron (Acad. Qu. I. IV.) pravi: „Več kakor jedno ne more biti resnično“. Modri Seneka (Ep. 102) piše, da je „samo jedna moč in jedna prikazen resnice“. Toda, kakor nam spridu je lastna pamet, mora vse to in samo to, kar je oznanil Kristus, učiti le tista Cerkva, ki je takrat že bila, ko je še Zveličar v družbi apostolov hodil po svetu v človeškem telesu na vidni način. „Bog je jedini (p še sv. Ciprijan, ep. 40. ad pleb.), Kristus je jedini, toraj je Gospodova beseda na Petra sosidala tudi jedno Cerkvo.“ To se zamore dokazati le o katoliški Cerkvi. Ona se je vselej cenila in razodevala kot delo božjih rok; toraj je za človeka sveta dolžnost, da v tej družbi išče svoje zveličanje. Druge verske ločine (piše protestant Baco) vtapljajo se v neverstvo in brezboštvo. Kerščenec, če hoče biti „katoliški“ kristjan, mora v Jezusa verovati tako, kakor nas uči katoliška Cerkva. Če bi kdo veroval v Jezusa kot Boga in Očrešenika, vendar drugač kakor uči prava Cerkva, t. j. ako ne bi za resnico imel vsega, kar ona uči, ali ne tako, kakor ona razlaga: to bi taki človek sicer bil „kristjan“, no on ni „katolik“ ali katoliški kristjan, če prav bi ga svet po zunanjem obnašanji sodeč cenil kot uda katoliške Cerkve. Človek je „katolik“ le onda, ako po sprejetem zakramentu sv. kersta veruje v Jezusa, to pa tako, kakor nas uči sv. katoliška Cerkva.

Iz rečenega sledi, da kerščenec bode katolik, ako se varuje vsake sekte (ločine), razkolništva in pogubnih naukov.

„Sekta“ je beseda, ki izhaja iz latinskega glagola „sequi“ = slediti. Sekta = sledba toraj pomenja družbo ljudi, kateri so zapustili pravo Cerkvo Kristusovo ter „sledijo“ ljudi ali hodijo za ljudmi, ki učijo drugač kakor katoliška Cerkva, se tedaj ločijo od prave Cerkve in so „ločina“. Učitelji, ki razširjajo katoliški Cerkvi nasproten nauk in iščejo ljudi zvabiti v svoje kolo, imenujemo „sektirce“, „strančarje“; ako oni dobro vedo, da je njihov nauk katoliški Cerkvi nasproten, t. j. ako terdovratno ostanejo pri svojih nekatoliških naukih, pravimo jim „heretiki“ ali „krivoverci“. To ime nahajamo že v pismu apostola sv. Pavla, ki (Tit. 3, 10) piše: „Človeka heretika (krivoverca) se po prvem in drugem opominjanju ogibaj, znajoč, da se je zoplačil (hudobnež postal), on greši in sam je sebe obsodil.“

Zveličar in njegovi apostoli so napovedali, da bodo prišli laži-kristusi in laži-preroki, t. j. učitelji, ki bodo pačili in kvarili božji nauk. Prerokovanje se je začelo

spolnovati le prehitro. Že v prvi dobi keršćanstva, da še ob času apostolov vstali so ljudje, ki so z lažnjivimi nauki zapeljevali svet. Sedaj nas na iste spominja samo zgodovina, sicer pa jih je luč resnice vergla v brezno pozabljivosti. — Sledbenike današnjih glavnih sekt zovemo „protestante“. Ime dobili so od „protesta“ ali ugovora, ki so ga razglasili v zboru Špirskem 1529 zoper postavbo, valed ktere je versko rovarstvo bilo za-branjeno. Beseda „protestant“ je vzeta iz latinščine, a v našem jeziku pomenja „ugovarjavec“. Njih poglavitnejše sekte so tri, namreč: protestanti avgsburškega, helvetiškega in anglikanskega veroizpovedanja ali konfesije.

Protestanti avgsburške konfesije imajo ime od veroizpovedanja, ki ga je zložil Filip Melanchthon ter je 1530 bilo izročeno cesarju Karolu V v zboru v mestu Avgsburgu. Pravimo jim tudi „luterani“, ker je tej sekti začetnik Martin Luter. Bil je duhovnik in menih; zavergel je pa daritev sv. maše, odpravil post, spoved in mnogo drugega. Od dné do dné zahajal je v več znote, plnoga je vse krivovere starih časov skerpal v novo vero. Papeža je psoval z antikristom, redovnikom in redovnicam je dovolil ženiti in močiti se. Tudi sam je prelomil obljubo devišstva ter je stopil v bogoskrunsk zakon, vzel je namreč neko 40letno nuno, Katerino Bor po imenu. Njegovi „mehki“ nauki so se prikupili mariskteremu posvetnežu; v kratkem času je za seboj imel veliko priveržencev in pomagačev. Vojska zoper Cerkvo se je začela in terpi še do dneva današnjega. — Ti krivoverci se sami imenujejo „evangelisti“ kristjani, toda po krivici. Učeni spreobrnjenec F. L. grof Stolberg v svoji zgodovini vere Jezusove piše: „Lutrovci se „evangelisti“ zovejo z enako pravico, kakor se je rimski Scipio, ki je premagal afrikansko vojsko, imenoval „Afrikanca“, t. j., brez vsake pravice.“

Protestanti helvetiške konfesije imenujejo se „cvinglijevc“ ali „kalvinci“, ker sta Cvingli in Calvin začetnika tej krivoveri. — Cvingli je bil 1506 postal duhovnik. Kot župnik pri Mariji Devici v Puščavi (Einsiedeln) na Švicarskem začel je 1518 „popravljanje“, to je, kaziti vero. Kmalu si je pridobil stranko; posebni pomagač mu je bil Ojkolampadij. Oba sta se oženila, vstanovila (med drugim) novo službo, odpravila sv. mašo; podobe, oltarje, orglje sta razdevala, zakramente zavergla. Leta 1541 se je krivoverska stranka s katoliškimi kristjani zapletla v vojsko, v kateri je bila premagana, a Cvingli, ki se je tudi bojeval, je v vojski bil končan. Med nasledniki njegovimi naj hujši bil je Janez Calvin, rojen 1509 v Nojonu na Francoskem; toda kot verski rovar moral je zapustiti svojo domovino, pobegnil je v Švico. Njegovo krivoverje se je pod različnimi imeni razširilo na Francosko, v Nizozemsko, v Škotsko in nekatere nemške pokrajine, tudi na Ogersko. Ti krivoverci se sami imenujejo „reformirani“, t. j. popravljeni, a po krivici. Calvin in Cvingli nista od Boga dobila oblasti, da bi „popravljala“ nauk Kristusov in njegovo Cerkvo, ki jo vodi sv. Duh; sicer sta pa učila reči, ki so očitno nasprotni nauku sv. pisma. Bolje bi se jima toraj prileglo ime „kvarivcev vere“, a ne „popravljavcev“. „Helvetiški“ pravimo jim valed tega, ker se je to krivoverstvo začelo razširjati po Helveciji, t. j. po današnji Švici. (Konec sledi.)

Glas rpijočega v puščari.

Sveta čistost z nedolžnostjo.

(Konec.)

K veliki sreči je dobil v roke bukve od presv. Serca Jezusovega. Tu je čital, kako se to najsv. Serco

časti, posebno pa kako dobro je tri naj čistejši serca, Jesusa, Marije in sv. Jožefa, častiti in devetdnevno jim v čast opravljati. Začel jih je vsaki dan v jutro, opoldan in sveder častiti s zdihljeji. Od tega časa je tudi občutil njihovo nebeško prečudno pomoč in milost. Kmalu na tem je dobil knjigo od sv. Jožefa; zagorel je v češnji do tega velikega svetnika, svolil si ga je v posebnega varha in vodnika, njemu se je v njegovi cerkvi posebno izročil, vsaki četrtek je njemu v čast posvetil. Začel ga je pa tudi ta veliki prijatelj Božji prav lepo voditi, sprositi mu je občudovanja vredno učenost v božjih rečeh, v verskih resnicah in premagovanji hudobnega duha, sveta in mesa.

Čutil je močen nagon, da naj gre peš daljno pot na milostljivi kraj v Marijacei. Šel je med velikim zatajevanjem. Tu se ni dal ločiti tri dni od svoje rešiteljice in Matere milosti. Tu mu je bilo podeljeno tako spoznanje, koliko hudo je božje žaljenje in zguba grešno življenje, da se je vse tri dni bitko jokal, pa tudi nebeško pomoč občutil, sladki mir se mu je v dušo vлил in veliko milosti dosegel. Tu je pred podobo milostljive Matere in Device, pribežališa vseh skesanih grešnikov, občutil veliko moč rajši umreti, kakor še žaliti večno Ljubezn.

Da bi še bolj in pravo od sv. katoliške Cerkve poterjeno pokoro delal, je stopil v tretji red spokornikov sv. Františka Serafijskega. Ta vse hvale in priporočevanja vredni red pa deli tolike milosti in zasluženja, da noben drugi red ne taci.

Bodi še pristavljeno, kar uči skušnja: Zastonj je s svojo dušo želeli čisto živeti, skušnjave premagovati, ako se pomočkov k spokornosti ne poslužujem. Moliti je treba noč in dan; molitva uslišana ne bode, ako dejansko volje ne pokažeš in v dejanju ne začneš se koristiti in zatajevati.

Larrelanske litanije v molitvah in premišljanjih.

(Dalje.)

Devica modra — za nas Boga prosil

(Kdor hoče prav moder postati, mora se od tebe ponižnosti učiti.)

Kamor so starodavni modrijani še le po dolgem učenju počasi dospeli, namreč k spoznanju samega sebe, tisto vednost si ti, o Marija, imela vse svoje žive dni. Kako popolnoma si jo ti imela! Modrijani so druge učili samih sebe spoznavati ter so na očitne poslopja dajali pisati opomin, da naj človek samega sebe spoznava; toda sami so pogosto na ta nauk pozabili ter pokazali v življenju, da se prav slabo poznajo. Ti pa, o Marija, si se tudi v življenju tako natančno ravnala po tem spoznanju, da nikdar še noben človek tako ne pred teboj in ne za teboj. To spoznanje samega sebe in pa ravnanje po njem v keršanskem pomenu je zastavljeno na ponižnost, je ponižnost sama. Ponižen biti se pravi živeti po spoznanju, da kar človek je in premore, je in premore le po Bogu in da toraj le Bogu vsa hvala in čast gre od vsega, kar kdo dobrega ima na sebi. O vert Marijinega presv. Serca! veliko krasnih cvetic sa. čednosti raste v tebi, ena je lepše barve, ko druga, ena prijetnejše diši od druge; ali med Bogu naj dopadljivši in lepšimi je cvetlica sv. ponižnosti. Ko bi kdaj bilo mogoče, da bi bila v tvojem Sercu, o Marija, ta cvetlica usabnila, zvenile in zamerle bi bile naenkrat s njo tudi vse druge.

O sveta ponižnost, ki vse druge čednosti vzdržuješ in jih varuješ pogina! O čednost čudovita, brez ktere ne more rasti ter se razcvetiti lilija čistosti, vertnica Božje ljubezni, potočnica zvestobe do Boga, sploh nobena čednost! O čednost, brez ktere je satan s svojimi tovarši kakor blisk moral pasti iz visokih nebés v globoki, grozni pekel, in s ktero se od nekdanj svete duše kakor na mogočnih krilih dvigujejo iz doline solz gori do spraznjenih tronov in jih na vekomaj zasedajo! Devica modra! zdaj mi je postala jasna neka skrivnost mojega serca. Večkrat sem se čudil sam nad seboj in nad prikaznimi svojega dušnega življenja; zdaj se več ne čudim, vem od kod izvirajo. Zato sem ves omahljiv, zdaj goreč, zdaj zopet mlačen, zdaj visoko gori pri Bogu s mislimi in željami, zdaj zopet nizko doli v prahu posvetnih skerbi, nadlegovan od prav gerdih skušnjav od njih celó večkrat skoraj premagan: zato sem takšen, ker nisem prav ponižen. Ponižnost moram toraj zadobiti naj veljá, kar more! Ali bo pa težko jo dobiti? Bila mi je že tolikrat ponujana. Kolikokrat sem stal pred podobama Jezusovega Serca in tvojega, o Marija! vselej se mi je dozdevalo, kakor bi me vidva opominjala kazaje na vajini Serci. O Marija! ker vem, da le molitev ponižnega Jezus usliši, jaz pa nisem ponižen, toraj te prosim, o naj ponižnejši Devica, od njega mi sadbi to čednost in jo zasadi v moje serce. Obljubim trdno Jezusu in tebi, da se bom za naprej skerbno vsega ogibal, kar bi to zelo občutljivo cvetlico umorilo. Z Bržjo pomočjo in po tvojih prečnjah bom iskal ponižnost si pridobiti.

(Dalje sledi.)

Cerkev — nepremagljiva.

(Dalje.)

Mnogo se piše in govori o Konstantinu, mnogo dobrega, a tudi ni brez slabega.

Po smerti Konstantinovi delili so silno cesarstvo njegovi trije sinovi med seboj: Konstantin, Konstant ter Konstancij. Bili so vsi trije kristjani, a manjkalo je vsem očetovih lastnosti in zmožnosti. Bili so kristjani le bolj po imenu, vendar se niso protivili keršanstvu, marveč podpirali njegov razvoj, posebno se je odlikoval v tem Konstancij, ki je na vzhodu stroge ukaze izdal proti paganstvu. Leta 353 je vladal on sam celemu rimskemu cesarstvu, ker umerla sta bila brata — sovladavca. Ti strogi cesarjevi ukazi, ktere je izdal Konstancij proti paganstvu, niso dobro vplivali na keršanstvo in njega razvoj; hotel je namreč cesar s silo pokristjaniti pagane; a prislovica pravi, da sila ni nikjer dobra; keršanstvo se ne smé vsilovati, prepričanje versko mora biti prosto; ne zunanja moč, marveč vzvišeni nauki keršanstva so in bodo pospeševali njegovo razširjanje.

Zaradi strogih ukazov prestopali so za časa Konstancija mnogi pogani h keršanstvu, ne iz prepričanja, marveč zaradi pritiska, iz strahu ali koristolovja; to pa bilo je silno v kvar zdravemu življu keršanskega ljudstva. Drugi pagani sovražili pa so še bolj keršanstvo, ker vidili so, kako strogo ravna z njimi cesar keršanski.

Omenjeno je že bilo, da je Arij jel sejati ljuliko med pšenično zernje sv. vere, da je tajl v Kristusu božjo naturo. Temu krivemu uku pridružil se je tudi Konstancij ter je branil škofom katoliškim pregnati krivoverske arijanske škofo in duhovne.

Očitno je toraj, da to niso bili posebno srečni časi za katoliško Cerkev. Bati se je bilo po pravici razkola verskega; a še bolj nevarno je bilo keršanstvu to, da so ljudje pristopali h keršanstvu brez prepričanja, ker

taki več škodujejo, kakor koristijo. Kako bi se tudi človek navduševal za stvar, o kateri ni prepričan?

Toda časi so se spremenili. Vihar silen, grozeč uničiti in zatreti keršanstvo, nastane po rimskem cesarstvu. Pride namreč na prestol cesarjev rimskih Julijan — odpadnik. Že v mladosti svoji ta malopridni človek ni bil prijatelj sv. veri; a bil je preveč prekanjen, potuhnen in zvit, da bi to zvedel Konštancij, ker že takrat je mislil se polastiti prestola rimskega. Bil je on namestnik cesarski v Galiji. Odlikoval se je v bojih, tudi vojakom se je kazal kristjana, ker vedel je dobro, da je vojakov velika množica vdana sv. veri. Ta odpadnik pa, ki hoče zatreti keršanstvo, mu več koristi kot škoduje, kajti po pravici pravi sv. Hilarij: „To namreč je posebna lastnost Cerkve, da zmaguje ravno takrat, kadar jo ranijo; da jo pripoznajo posebno takrat, kadar je obrekovana; da stoji ravno takrat na terdnem, kadar jo zapuščajo“. Te besede vresničujejo se pri Cerkvi v vseh stoletjih; posebno nam še to spričuje Julijan in trud njegov, ki gre na to, da bi paganstvu zopet pridobil prvo mesto. Ko bi bil Julijan vedel, da truhleno in gnjilo drevo ni za drugim kakor za ogenj, lahko bi bil tudi spoznal, da gnjilega poganstva ne more več rešiti nobena človeška sila. A bil je zaslepljen; vodila ga je gola strast, ki je sovražnica zdravemu razumu.

Početja prešnjih cesarjev pozna Julijan prav dobro; a znana mu je tudi bridka osoda njegovih prednikov, da niti eden ni ušel roki maščevalni pravega Boga. Zatoraj si ne upa z enacimi sredstvi preganjati kristjanov, marveč si izmisli zvijačni um njegov druga, keršanstvu še bolj nevarna sredstva. Cesar prešnji cesarji niso dosegli s silo, z ognjem in mečem, to hoče on doseči z zvijačno potuho in skrito hudobijo.

Precej po nastopu svojem jél je rovati proti keršanstvu s tem, da povsodi podpira pagane. Postave cesarjev prednikov, ki dovoljujejo kristjanom prostost versko, zatira Julijan. To je bil hud udarec kristjanom. Templje poganke, ki so bili zaperti, ukaže odpreti vnovič; bilo pa je tudi nekaj razdžanih, te ukaže zopet pozidati; stroške pa morajo plačati — kristjani. Tudi za slovesno opravljanje mališke službe skerbi z veliko prizadevnostjo. Duhovniki poganški oblačili so se v krasne oblačila; tudi sam se ne sramuje pri daritvah opravljati naj nižjih del, da bi s tem ravnanjem svojim slovesnost povikševal. Posebno nevarno za keršanstvo je bilo, da je mnogo katoliških naredb hotel porabiti pri poganstvu; posebno se je mnogo péhal, da bi presadil naj lepšo cvetko, ktero je keršanstvo odgojilo, na svoj vert malikovalski, namreč usmiljenje keršansko in skerb za uboge. Ljubezen do revnih, do ubogih, djansko ljubezen oznanjal je Kristus, skazovali so jo nasledniki njegovi; a poganstvo, ki hoče s silo zatreti kristjane, revne in bogate, ni pripravno za izvrševanje te postave Božje. Pogani niso nikdar poznali te postave, spolnjevali jo pa še tem manj. Revni, ubogi, stari, vdove in sirote bile so zapuščene pri poganih in nikdo se ni brigal zanje; žalostno so merli milovanja vredni siromaki.

Edino le kristjan, verujoč besedam Kristusovim: „Kar koli daste komu naj manjših bratov svojih, to daste meni“, je zmožen radovoljno darovati premoženje in življenje za svojega bližnjega, a pri tem on ne dela razločka med vero in narodnostjo, ker vé, da smo vsi ljudje otroci enega Očeta, ki je v nebesih.

Dragi čitatelj, da vidiš razloček med kristjani in pogani, naj ti povém le en izgled. Za časa sv. Ciprijana, izverstnega škofa v Afriki, je vstala silna kuga med prebivalci. Bilo pa je med njimi že mnogo kristjanov. Kaj so storili pogani s svojimi bolniki in kaj kristjani? Pogani iznašajo svoje bolne iz stanovanj na

cesto, da bi ondi konec storili; a kristjani pobirajo te umirajoče po cestah in jih spravljajo v svoje hiše, jih ondi oskerbujejo, in se ne menijo za smertno nevarnost, ktera jim proti vsaki trenutek. O blago in prečudno lepo keršanstvo, ki imaš tako čeznatorno moč v sebi, proti tebi je brez uspeha vsak napad tvojih zaslepljenih nasprotnikov, kajti ti nisi delo ubogih rok človeških, marveč si delo Božje!

Ta lastnost kristjanov bila je vseh tudi nejevernikom, in mnogi so se zato pridružili sv. Cerkvi. Ker je Julijan dobro poznal to moč keršanstva, ni čuda, da je hotel vstanoviti nekaj enacega tudi v poganstvu. Dajal je v ta namen mnogo denarjev poganskim služabnikom, naj jih razdeljuje ubogim; zidal je mnogo bolnišnic in sirotišnic in jih je dajal v skerb svečenikom poganskim. Denar ta pa dobiva in kraje keršanskim cerkvam, da bi tako posušil vir, iz kterege je zajemala usmiljena roka kristjanov rose, da je rosila in oživljala revno, zapuščeno ljudstvo. To pa Julijanu še ni dovolj.

Hinavec jame podirati keršanske cerkve in prepo-veduje oznanjati Božjo besedo. V življenji državnem odteguje službo kristjanom in jih oddaja poganom. Naj hujša zlobnost pa in prekanjenost njegova se kaže v tem, da skuša iztergati keršanstvo šole, kajti dobro je spoznal, da se mora začeti pri otroku, ako narod hoče pridobiti za-se. Ali se ne spominjamo nehoté pri tem na današnje čase, v katerih tudi v tem oziru posnemajo Julijana odpadnika!

Omeniti je treba, da ravno v onem času se je šolstvo keršansko zdatno razvilo. Spoznali so kristjani precej, da ne smejo dajati otrok poganom v šole, kajti tem šolam bila je naj večja ter naj važnejša naloga ta, da so v sercih keršanskih otrok zatirali mišljenje keršansko. Učitelji po šolah so očitno smešili sv. keršansko vero in njene obrede. Zato so bili kristjani prisiljeni postavljati si šole svoje, keršanske. V Antijohiji, Ceza-reji, v Aleksandriji bile so v onem času že imenitne šole.

Julijan pa keršanskim staršem prepové dajati otroke svoje v keršanske šole, ktere ukaže zapreti. Nevedni naj bodo kristjani, si Julijan misli, kajti nevedneži so kmalo ukroteti. (Dalje nasl.)

Resnica — vse premaga.

V tretji knjigi Ezdrovi, ki pa ni sprejeta med kani- nične ali cerkveno poterjene knjige sv. pisma starega zakona, se najde neka posebna prigodba.

Trije mladenči so se med seboj pogovorili, da mora vsak izmed njih kak moder izrek ali pregovor izmisliti, napisati, in zapečatenega kralju Dariju zročiti. Naj iz-verstnejšemu naj kraj prisodi kako darilo. Kar so na-menili, storili so. Kralj prebere tri pisma, ter skliče zbor modrijanov, ki v slovesni seji prečitajo izreke, mladenčem pa ukaže, da sami pridejo in z dokazi po-terdijo istinitost svojih modrostnih izrekov.

Pervi je bil napisal: „Močno je vino“! Vino spravi ob pamet kralje in modrijane, proste in sužnje, bogate in uboge; človek se spozabi, je vesel, ne pomni žalosti ne dolgov; je židane volje, ni mu mar ne za kralja ne za gosposko, vse polno besedovanja ima. Pri polnem bokalu pozabijo včas na prijateljstvo in pobratimstvo, ko zgrabijo za orožje. Ko se pa streznijo in vstanejo, ne vedó, kaj so počeli. Možje, kaj se vam zdi, ali je močno vino? Izreče in obmolkne.

Drugi nastopi ter jame zagovarjati svoj izrek: Močnejši je kralj.

Možje, pravi, kaj ne, da so mogočni ti, ki vladajo na suhem in na morji, kralj pa je še mogočniji, ker je

njih gospodar. Vse, kar on ukaže, storé. Ako jih pošlje v vojsko, gredó, ter prekopljejo hribe, zidove in stolpe razrušijo. Morijo in umerjejo, pa kraljevemu povelju se ne zoperstavljajo, kajti po zmagi ves plen kralju pri- nesejo. Vsi drugi, ki se ne vojskujejo, kakor kmetje, donašajo kralju davek od svoje žetve. On sam, ako reče: Morite, moré; velí: odpustite, odpusté; udarite, udarijo; razrušite, razrušijo; zidajte, zidajo; posekajte, posekajo; sadite, sadé; in vse ljudstvo ga posluša, on pa lahko počiva, pije in spi. Sluge njegovi pa ga va- rujejo, ter ne smejo iti po svojih potih in opravkih, ker ga morajo vbogati. Možje, kaj se vam zdí, ali ni močan kralj, ki je v tolikem slovesu? Reče in obmolkne.

Tretji z imenom Zorobabel, je hotel celó ženske še za močnejši imeti, djal pa je vendar, da čez vse je močna resnica...

Zastran resnice se je jel zagovarjati:

Širok je svet, visoko je nebó; kdo pa je to storil? Kralj in velikaši so se spogledali. Zorobabel pa začne govoriti o resnici.

Možje! Velik je svet, visoko nebó, hiter tek solnca, v enem dnevu ves krog nebni preteče. Mogočen je, ki je stvaril to. Resnica je tudi velika, in močnejša ko vse. Ves svet po resnici hrepení, nebó jo blagruje, vse se ji uklanja in jo spoštuje. Nič hudobije ni pri njej. Hudo je vino, hud je kralj, hude so ženske, hudi vsi ljudje in hudobne njih dela; ni resnice v njih ter se pogub- ljajo v svoji hudobiji. Resnica pa ostane, močna je ve- komaj, živi, se ohrani na vekov veke. Ne gleda na osebe po različnosti njih obličja; kar je prav, vsem delí, kri- vičnim in hudobnim; blage vsim so nje dela. Krivice ne dela nobenemu; moč, kraljestvo, oblast, veličanstvo je v njej vekomaj. Hvaljen bodi Bog resnice!

Ko neha govoriti, vse ljudstvo vpije, rekoč: Močna je resnica, vse premaga! (III. Ezd. 3. in 4.).

Obernimo to na današnji čas. Kakor je bilo ta- krat na dvoru kralja Darija, tako se pričakajo dandanes v državnih in deželnih zborih. Mnogi, kakor prvi mladenec, zagovarjajo vino, t. j. le telesno (časno, gmotno) blagostanje; nad vse drugo one načela povzdigujejo, ki le časno zamorejo osrečiti človeka (pa še tega ne!).

Drugi vidijo vzor vse blaženosti v svetni časti. Deržava (kralj), pravijo, je čez vse mogočna (Staats- omnipotenz). Iz tega krivega mnenja se je izcimil na Nemškem oni kulturni boj (Culturkampf), ki po vseh deželah ima mnogo pristašev.

Tretji — Zorobabel — je na poslednje navdušen za resnico, zato, kar je prav, lepo in blago; in ako tudi ne more precej nadvladati in se zadnji zagovarja, ven- dar konečno se največ preslavlja, in zmage venec ostane njemu. To so tisti, ki se ne bojé očito karati napake, bodisi pri velikaših ali pri prostem ljudstvu, se ne spla- šijo pravice braniti, k sijajni zmagi ji pomagati. Pa resnica je tudi edina vredna, da se zanjo potezamo. Kar je svetloba očesu, to je resnica duhu človeškemu. Čemu bi oko bilo, ako nima gledati svetlobe; čemu nam je duh neumerjoči dan, kakor le da resnico (večno) spo- znavamo. Še le Kristus je rekel: „Jaz sem pot, res- nica, življenje“ (Joan. 14. 6): in ravno zato konečno vse premaga. On je pravi „Zorobabel“ (zmagovalec Babela — zmot in zmešnjav na svetu), katerega je kralj pohvalil, ter mu naročil, da naj gre z izvoljenim ljud- stvom zidat tempelj in sveto mesto Jeruzalem. Le Kri- stus je zamogel reči: „Nebo in zemlja bo prešlo, moje besede pa ne bodo prešle (Mat. 24. 35). V hebrejskem izvirniku je pisano: „amen = resnica“. Naš Zveličar je to besedo rekel v početku svojega govora: „amen, amen, t. j., resnično, resnično! in konec vsega nauka njegovega je: amen — resnica. Vse dogodbe na

svetu so kakor služba Božja, molitev, koja se končá z besedo „amen“. Ko vse preide in preneha, ostane naj poslednji: amen, kakor že David pravi: „Hvalite Go- spoda vsi narodi: hvalite ga vse ljudstva, ker velika je njegova milost, in resnica gospodova ostane vekomaj.“ (Ps. 116.)

Vse zgine kakor v morji kamen,
Resnica ostane večno: Amen.

M. S.

Ogled po Slovenskem in doplet.

Sreberno sv. mašo so 28. t. m. obhajali duhovni součenci, kateri so l. 1855 doveršili bogoslovne šole, in ti so: gg. Ahčin Anton, Blaznik Jakob, Budnar Janez, Čebašek Sebastijan, Čebul Janez, Dovič Janez, Kulavíc Matija, Lesjak Francišek, Marn Jožef, Mesar Janez, Probaska Karel, Zalokar Jožef, Skul Valentin in Torkar Matija, pa redovniki oo. Albert Pintar, Kajetan Picigi, Rafael Klemenčič, in br. Pavel Bošnjak — pri sv. Ja- kobu ob Savi pri součencu g. Skulu. Umerli so: o. Ka- jetan l. 1869 v Samoboru, Probaska l. 1871 na Pianini Kočevski, Lesjak l. 1873 v Ljubljani, in Blaznik l. 1877 v Hrenovicah. G. Čebul je misijonar v vzhodni Indiji; nekteri zavolj bolehnosti ali družib vzrokov niso mogli dospeti; vse pak je razveselil nekdanji brat Pavel, se- danji opat in nadžupnik v Požegi. Duhovnija bila je v osmini sv. Jakoba vsa še v praznični opravi. V sredo zjutraj so obhajale se zapored sv. maše; o 1/2 9 pa je bil slovesen sprevoz iz farovža v cerkev, in po tistem počestjenji sv. Rešnjega Telesa pel je sv. mašo za ranjke g. Budnar, in nato skupno „Libera“ z dotičnimi molit- vami; potem je imel ogovor g. Marn, in za njim je bila peta sv. maša z zahvaljeno pesmijo, katero je služil opat prečastni g. Ivan Bošnjak. Kar je vse jako vese- lilo in častilo, je to, da so po součencu prof. J. Marnu do kardinala Nina v soboto poprosili v Rim sv. Očeta Leona XIII v ta namen apostoljskega blagoslova, ki so ga v nedeljo na večer po daljnopisu prejeli. Prošnja se glasi: „Sacerdotes dioecesis Labacensis anniversarium XXV presbyteratus 28. Julii in ecclesia s. Jacobi prope Savum in Carniola celebraturi a summo Pontifice apo- stolicam benedictionem humillime implorant.“ In odgo- vor iz Rima se glasi: D. Josepho Marn, catechetæ gym- nasii Labaci: „Summus pontifex petitam tuam telegram- mate benedictionem peramanter impertiit.“

Huda ura in toča. Po Kranjskem in Štajarskem je une dni zopet hudo toča bila. Iz Moravé pravi neko poročilo:

Ob 3 popoldne 21. t. m. (v sredo) je nastala grozna tema, strahotna nevihta je vstala nad nami, debela toča je tolkla na strehe, zaturnice in okna. Bilo je kakor bi se blizal sodnji dan. V 5 minutah je bilo vse z ledom pokrito, kakor zimsko polje. Hvala Bogu, da žetev je bila že precej pospravljena; vendar nekteri so en del, nekteri vse zgubili!

Pobila je tudi v Cerkljah, na Dolenjskem v št. Rupertu, po Radoviški in Družiški občini in drugod. 27. t. m. pa je vse pokončala po Želimljah, v št. Jurji, Vinu in drugih krajih okoli Šmarije.

Na Štajarskem je 18. t. m. zadela Fram, Ranče, Loko, Morje, Ježanice, Radiselj ob Dravi v mariborskem okraju. V slov. Bistriškem okraju pa je zadela gornjo Poljskavo itd.; in 20. jul. je razgrajala po Teharski in Dobernski fari in po Razborji pri slov. Gradci.

Šiba je dosti očitna. Bog daj poboljšanje zagre- šenega sveta!

Enako je 18., 21. in 22. t. m. po mnogih krajih na Hervaškem toča vse razdala, posebno velika škoda je zarejena v zagrebski in krapinski okolici.

Iz Gorice. (*Bogoslovci in posvečevanja. A. Respet.*)
Pretekli teden so bogoslovci končali letošnje šolsko leto; v nedeljo, 25. t. m., so imeli v domači kapeli sv. mašo z zahvalno pesmijo. Vseh bogoslovcev ima goriška nadškofija 20 in sicer: 8 četertoletnikov, med katerimi so trije prezbiterji, 3 tretjoletniki, 2 drugoletniki in 7 prvoletnikov. Posvečenih bode 5 četertoletnikov in 3 tretjoletniki; poslednji kot semeniški duhovni. Posvečeni pa bodo menda še le prihodnje kvatre; za zdaj so šli na dom, da se malo odpočijejo.

Veleč. g. Andrej Respet, dolgo lét profesor za duhovsko pastirstvo v tukajšnjem semenišu, izvolil si je prestopiti k oo. Frančiškanom. Ker je bil imenovan gospod izversten profesor in eden naj izglednejših duhovnov na Goriškem, ni ga moglo do tega nagniti drugo, kakor hrepenenje po večji popolnosti.

Marija milosti polna.

(*Pesem Marijnih družbenikov.*)

O Marija, milost polna,
Ti nebés naj zaljši kras;
Saj otroci vsi smo Tvoji,
Milo se ozri na nas;
Z blago materno rokó
Blagoslôvi družbico.

Te ljubiti in služiti
Tebi, rajskih čednost vzor,
Vedno te povsod slediti
Šklenil je naš mali zbor.
Šrit', Mati, tvojo čast,
Bo nam vedno serčna slast.

Glej, pohlevno poklonimo
Svoje serca tebi v dar;
Ti vžiguj jih, da po Bogu
Hrepeneče so vsikdar;
Z materno ljubeznijo
To objemaj družbico!

Sladka Mati! ti v skušnjavi
Z nami ljubeznjivo čuj;
Ne dopusti nam grešiti,
Slabe vari, poterjaj;
Ti ohrani milostno
Čisto našo družbico!

Ti si naša nada zmage,
Kači tareš, ki glavó;
Če nas tud' vihar napada,
Skušnje hude prideró,
V té, o Mati vsmiljena,
Terdno upa družbica!

Radoslav.

Pevka.

Strune milo zadonite,
Glase združite z menó,
Se Mariji v čast glasite,
Serca dvignite v nebó!

Ž njimi tudi slavo pelo,
Vselej moje serce bo;

Složno, milo, spet veselo
Čutek svoj odkrivalo.

Ko ljubilo umerljivost,
Mrak in zmoto je svetá; —
Je žalilo ljubeznjivost
Vsedobrotnega Boga.

Mili glasi pa sledili,
Svetnim stavili se v bran,
Spet k Mariji se vzdign'li
Za ozdravo serčnih rán.

Prošnje moje dušne sile
Ginile so nje sercé;
Rôse zdravja so izlile
Prav bogato se nad-mé.

In bolj srečne imen'vati
Ni človeške zdaj stvari:
Meni je Mar ja mati,
Sladka pesem se glasi.

s. B. S.

Razgled po svetu.

Iz Rima prihajajo vesele naznanila oziroma na Jutrovo. Armenski patrijarh milgsp. Hassun se ima v kratkem v Rim podati, ako ni že tam, da sprejme povelja sv. Stola za jutrove cerkvene zadeve armenske cerkve. Veliko armenskih razkolnikov se je zopet podverglo Rimu; tudi mali ostanek se hoče podvreči s pogojo, da bode postavljen neposredoma pod oblast apostolskega delegata milgsp. Vanutelli-a v Carigradu. Vendar pa se upa, da bodo od té zahteve odjenjali in se na Vanutellievo prizadevo patrijarhu podvergli, kakor so se drugi. Sedanji sv. Oče Leon XIII, kakor pišejo, hočejo svojo skerb posebej na Jutrovo obračati in ondi sv. Cerkev odškodovati za zgube, ki jih terpi na Zahodu.

V Mosulu ob Tigridi je ustanovljena kaldejska kolegija in izročena oo. jezuitom, katerim so v ta namen privolili, da smejo h kaldejskemu katoliškemu obredu prestopati. Ravno tako jezuiti v Kairi v novo ustanovljenem vstavu pripravljajo mladenče za duhovski stan po kaptiškem katoliškem obredu. V Erzeru pa se napravljaja armensko semenišče. Tudi drugod na Jutrovem dosti dobro kaže. Bulgari vedno dalje na množice prestopajo v katoliško Cerkev. Veselo je tudi, da v razkolstvo prisiljeni Rusini so na skrivnem ostali zvesti svoji katoliški veri. V rusinsko semenišče v Rimu je bilo nedavno sprejetih 14 mladih Bulgarov. Sv. Oče še namérjajo neki osnovati vseučiliše za vzhodnje duhovne, da se bodo v bogoslovskih vedah bolje vterjevali. V Atenah se ima napraviti semenišče za greške zedinjence, dela pa še ovire belenska vlada.

Vse to kaže, da se bode pa zopet hudo opekel satan s svojimi framasonskimi hlapci na Francoskem in drugod, ker će bolj tarejo in preganjajo katoliško Cerkev, bolj se širi.

Pruska nova „majnikova postava“. Prusaki so skovali neko novo kulturoborsko postavo, zoper katero pa je središe s katoličani nasprotovalo. Zato je kultusminister Puttkamer očital, da katoličani nočejo „mirljive postave“. Po tem krivičenji bi bili katoličani sami krivi, da kulturna borba ali preganjanje še dalje terpi. Toda namesto katoličanov je eden pruskih liberalnih časnikov, „die Post“, sam ministru naravnost povedal, da v novi postavi ni ne enega stavka, kateri bi bil v ravnem nasprotju s prešnjo majnikovo postavo. Prešnji „Falk“ in

sedanji „Puttkamer“ — oba sta bizmarkovca in obe postavili katoličanom sovražni. Središe v nemškem zboru je tedaj bilo primorano nasprotovati zoper novo postavo, sicer bi bilo pobijalo svoje lastne načela.

Cesar Olem je sicer poterdil to čudno postavo. Pruski listi lažejo, da tudi v Vatikanu je všeč ta postava; toda s svojimi lažmi ne bodo pobelili, kar je černo, in pri katoliški Cerkvi prusaštvo s svojimi zvižajci ne bo nič opravilo.

Cret in nad srehte molitre.

Zahvale.

Št. 1. Ko sem pred nekaterimi tedni perilo namjalovala (žajfala), zataknila se je na mizi ležeča igla s topim koncem tako silno v desno roko nad dlanjo, da se je prelomila ter je nje večja polovica v roki obtičala, druga manjši pa odletela. Na to mi roka tako oteče, da je nisem mogla pregibati. Hitim naglo k zdravniku, a ta mi reče, da mu je sedaj nemogoče iglo iz roke vzeti, ker se vsled velike otekline ne vé, kje igla tiči; naj toraj počakam, da se bo začelo na roki gnajiti in se tako pokazalo, kje je igla v roko prederla. Grem k drugemu, a tudi ta mi ne more pomagati. Moja žalost je toliko večja, ker si moram z rokami vsakdanji kruh zaslužiti. To nesrečo potožim gospodinji, kateri pristavo oskerbujem. Ta me pa tolaži in reče, naj le terdno zaupam v Marijo brez madeža spočeto in se priporočim sv. Deodatu, ki je že tolikim od Boga pomoči izprosil, in gotovo mi bo pomagano; ob enem obljubi srečno ozdravljenje po „Danici“ razglasiti. Na to mi vlije nekoliko kapljic lurške vode (Lourdes je sloveča božja pot na Francoskom) na roko, katero potem obeže s trakom, izrezanim iz stare obleke sv. Deodata, in glej! — ni še pol ure preteklo, kar bolečine odjenjajo in sem zopet lahko delala. Hvaljeno bodi toraj sveto in brezmadežno Spočetje preblazene Device Marije! Hvaljen sv. mučenik Deodat!

V Ljubljani, mesca majnika 1880.

Johana Gorišek.

Št. 2. Zahvala Naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca za zboljšanje neke osebe po mertudu lansko leto tako zadete, da vsa zdravnikova pomoč je bila brez vpeha, kakor je sam priznal. Jaz pa sem bolno obljubila v bratovšino N. lj. G. presv. S. zapisati, ako še k zavednosti pride in tudi po „Zg. Danici“ razglasiti, če bo mogla še kaj rabiti; bila je namreč hroma. Zdaj moram naznaniti v čast N. lj. G. presv. S. in v svoje veliko veselje, da se mi je vse tako izšlo, kakor sem prosila.

Štiri druge važne zadeve so se mi po Marijni prošnji po sreči izšle. Za to moram priznati. Nobeden še ni bil osramoten, kdor je v Marijo zaupal.

Na Primorskem, 25. mal. serp. 1880.

M. J.

Št. 3. Bivši hudo bolan, vernivši se iz bolnišnice naznanja N. lj. G. presv. Serca naj serčniši zahvalo za zdravje, zadobljeno na priporočevanje v njene prošnje.

Št. 4. Serčna hvala Naši ljubi Gospej! Usekal sem se bil na desno nogo tako strašno, da je mene in vsakega, ki je rano vidil, strah pretresel. Kervi mi je toliko odteklo in telesne moči so mi vsled tega tako oslabele, da se mi je že tema delala, me merzel pot oblival in da sem po besedi vseh zravenstoječih bil pri zadnjem koncu. Strah in žalost se me lotita, in to tem bolj ko se ozrem na male neprevidene otročiše. V teh nezrečenih bolečinah in tako rekoč v smertnem boje-

vanju zdihnem k Devici Mariji: „O naša ljubeznjiva Gospá presv. Serca, ozri se na moje uboge otročiše! jaz sicer dobro vé, da nisem usmiljenja vreden — pa usmili se ubogih sirot!“ Na to začnem devetdnevno. Pomoč je hitro prišla! Tretji dan sem že lahko delal! Zdaj mi je rana že popolnoma zdrava. Zahvaljena bodi za to tisočkrat ljuba Devica Marija, Gospá Jezusovega Serca!

Na Vitovljih pri Črničah, 11. m. serp. 1880.

Jernej Krajnc, žagar.

Prošnje.

V molitev goreče priporočeni: Mladeneč, da bi kmalo dobil službo. — Tri osebe v posebno hudih okolišinah za dušno pomoč. — Oseba, ki se ji je pamet zmešala, priporočena v Jezusovo in Marijino Serce za pomoč. — Bolan še vedno na očéh, v dušnih in telesnih zadregah, že večkrat priporočen v prošnje N. lj. G. in sv. Jožefa. — Mladeneč, da bi se lahko naučil, česar potrebuje za svoj stan. — Družina za ljubi mir in edinost med seboj, da bi zamogli sv. Jožefa prav častiti itd. — Duhovska družba za srečno vstanovljenje neke silno potrebne dobrotne naprave. — Neka oseba za moč v opraviilih svojih itd. — Hčerka svojega mnogim napakam vdanega očeta za pobiljšanje. — Deklica, ki že delj časa skoraj nič ne vidi, da bi se je Bog usmilil in ji na priprošnje Marije, sv. Jožefa in sv. Luc je podelil še ljubi pogled. Zahvala se naznani. — Uboga mati priporočuje svoje edino dete, ki je v nevarni vročinski bolezni za zdravje, ako je Bogu v čast in duši v zveličanje. Ako bo uslišana, hoče se po „Danici“ javno zahvaliti. — Neka oseba za rešenje od hudih telesnih bolečin. — Mož, pijanosti in drugim napakam, posebno jezi vdan, za pobiljšanje. — Nekdo v velikih dušnih in telesnih potrebah posebno priporočen.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec mali serpan 1880.

I. Glavni namen: Izročenje vesoljnega sveta v naj svetejše Jezusovo in Marijino Serce za splošno spreobnjenje.

II. Posebni nameni:

2. vel. serpana. Porcijunkula, popoinoma odpustki po samostanskih cerkvah redovnikov sv. Frančiška Asiškega. Sv. Alfonsa Ligvori. Priporoč.: Fara Šmarjeta (2313 d.). Vae duše v vicah. S točo in ognjem poškovani.

3. Najdenje trupla sv. Štefana perr. muč. Pripor.: Fara sv. Ane v Toolicah (2685 d.). Pravo in zvesto čiščenje svetnikov. Zatrene preklinovanja.

4. Sv. Dominik. Priporoč.: Čermošnjice (2473 d.). Katci ki redovi. Pobožnost in stanovitnost v molitvi.

5. B. M. D. Snežnica. Priporoč.: Bela cerkev sv. Andreja apost. (1122 d.). Serčnost zoper skušnjave, zlasti pri mladini. Obvarovanje nedolžnih.

6. Kristusovo spreminjenje na Taboru. Priporoč.: Soteska sv. Erazma (433 d.). Pravo pobiljšanje vernikov. Hrepenenje po večnih dobrotah. Bolniki.

7. Sv. Ksjetan. Priporoč.: Prečna sv. Elija pre-roka (2542 d.). Nebeške misli in preziranje posvetnosti. Spreobnjenje poganov in poganških katoličanov. (Pričetek 9dnevne k vel. Šmaru.)

8. Dvanajsta nedelja po Bink. Evang.: Usmiljeni Samaritan. (Luk. 10.) Sv. Avgustin Zagrebčan, reda sv. Bened., † 1323. Priporoč.: Šempeter pri Nov. m. (1607 d.). Povzdiganje sv. Cerkve na Jugu. Čišlanje sv. čistosti.

Množenjn bratovšine. Mesca rožnika je bilo v bratovske bukve zapisanih zopet 848 novih udov, mesca julija (mal. serp.) pa 864, ter se je število udov že narastle do 91.494.

Mesec veliki serpan (avgust) je posvečen Marijnemu Sercu. Naj bi Marijni otroci in častivci to usmiljeno Serce v tem mescu prav goreče častili, ter sebi in svojim prav obilnih milost po njem od Boga sprosili!

Devetdnevnica k velik. Šmaru (15. t. m.) se prične 6. avg. Prosimo med to devetdnevnico N. lj. Gospó, da bo sprosila vsim umirajočim in pa tudi nam enkrat srečno zadnjo uro, ter bi dan naše smerti bil tudi dan našega vnebovzetja.

Male duhovne vaje.

Prizadevati posebno se hočem za pravo ljubezen do bližnjega.

„Bratovska ljubezen je znanoje izvoljenja, ker ona kaže, da smo pravi učenci Kristusovi.“ (Sv. Vinc. P.)

Listek za raznoterosti.

Vmestena sta bila preteklo nedeljo, sv. Jakopa apost. dan, preč. gg. nova kanonika Andrej Čebašek in Andrej Zamejic.

Novo mašo bode prihodnjo nedeljo zjutraj ob 6 v uršulinski cerkvi imel č. g. Gašpar Majar. Pridigar č. g. stolni kaplan Jak. Dolenc.

Katoliška družba ima zopet v torek, 3. avgusta, sv. mašo na Rožniku ob 5. — V sredo, 4. avgusta, ima kat. družba mesečno sejo ob 7 zvečer.

Oddani darovi. V knežje-škofijsko pisarnico smo 24. t. m. oddali preč. gosp. kan. in vodju Mart. Pogarju: 1) za Dolence s točo poškodovane 231 gl. 83½ kr.; 2) za Bosno zopet 9 gl. 80 kr.

Č. g. Nacetu Podobniku 23. t. m. za pogorelce v Kamniku v drugič 68 gl., toraj s prvim skupaj 150 gl. 47 kr.

Poterdilo in zahvala. Za pogorelce v Kamniku sem prejel do današnjega dneva: Zbirk po „Danici“ 158 gl. 47 kr. — Po g. Aleksandru Dreotu od deželne Kranjske hranilnice v Ljubljani za nakup semenske ajde 150 gl. — Po poštnih nakaznicah so mi poslali č. gg.: prošt A. Jarec v Ljubljani 5 gld., župnik Hočevnar na Igu 15 gl., župnik Belar v Hotederšici 3 gl., Dolenc Oroslov, svečar v Ljubljani, 5 gl., g. Jereb v Ljubljani 5 gl., župnik Šranc v Hotiču 5 gl., gospa Mina Gregelj v Ljubljani 3 gl., g. Anton Zamasa v Ljubljani 2 gl., dekan Mart. Skubic v Ribnici 18 gl., župnik Hudovernik v Lešah 5 gl., župnik Štefan Jaklič v Dolenji vasi 6 gld. 40 kr., goja. Uršula Vidmar v Kranju 10 gld., župnik Val. Sežun 2 gl. — Zraven tega sem dobil od prijateljev v Ljubljani veliko dobre obleke, katero sem razdelil med pogorele, in ki so jo z naj večim veseljem in hvaležnostjo sprejemali. Posebno so mi v tej zadevi veliko pripomogli: g. župnik Jožef Jerič, g. profesor Jožef Marn, gospa Matevžetova in gospodična Jerica Smrekarjeva. Vsim dobrotnikom naznanjam prav priserčno zahvalo. Bog Vam poplačaj s časno in večno srečo! In ob enem priljudno prosim za nadaljevanje darov, ker potreba je velika.

V Preserji, 28. mal. serp. 1880.

Ig. Podobnik, župnik.

V Celovcu je društvo katoliških rokodelcev preteklo nedeljo, 25. t. m., obhajalo 25letnico svojega obstoja. Družbeni zastopniki z Dunaja, Monakovega, Inomosta, Maribora, Gradca, celó iz Rima, pa tudi iz Ljubljane so bili pričujoči. V kratkem se pričakuje podobna slovesnost tudi v Ljubljani.

Iz Nazareta. (Nevihla.) Pretekli torek o 1/6 na večer smo bili hudo ostrašeni. Vodena strela je zadela v samostansko strešino, v uro na mostovžu in v kuhinjo. K veliki sreči ni bilo nobenega človeka ne blizo ure in ne v kuhinji.

Iz Samobora, 23. mal. serp. Čast. gosp. Respet, profesor pastirstva v nadškofijskem Goriškem semenišu, je na svojo prošnjo v naš red sprejet in ima novišтво pričeti v Nazaretu.

Iz Verone, 24. mal. serp. (Poterdilo. Škof Dan. Komboni.) Naj priserčniši zahvala za poslanih 123 gl. zbirk „Zgod. Dan.“ za srednje-afrikanški misijon. — Upam, da se vidimo prihodnji mesec, ko pojdem na Dunaj do Nj. veličanstva. — Včeraj je bil tukaj profesor dr. Mitterrutzner (iz Briksna), in se je podal v Rim. Daniel Komboni,

škof in apost. namestnik srednje Afrike.

Poslednje novice. Med Černogorci in Albanci je bil poslednje dni zopet precejšen boj. Godilo se je to ob rečici Zem, ktera t-če v škadarsko jezero. Ob jugu pa se imajo Albanci braniti zoper Greke in obsejajo zadevne soteske, ki derže proti Greciji. — Navsem Francoskem se do zdaj tudi ne en sam duhoven ni odločil v prid gambettovstva. To je več kot hvale vredno. Do 24. jul. se je 183 državnih pravdnikov službi odpovedalo, ker nočejo služiti judežem in trinogom gambettovcem.

Dobrotni darovi.

Za Dolenjce s točo poškodovane: Fara sv. Lenarta po č. g. župn. P. Peterlinu 5 gl. — Po č. g. župn. Fr. Jerebu iz Zaspega 6 gld. — Fara Krašnja 5 gl. — Č. g. Z. B. 2 gl. — Zbirka z Jesenic 5 gl. — Od sv. Križa 3 gld. — Č. g. J. Keržič 2 gld. — Po č. g. župn. M. Markiču iz Logatca 7 gl 50 sld. — Iz Žaline po č. g. župn. 5 gl. — Pn. g. kan. Fr. Kr. 10 gl.

Za Dolenjce „v drugič“ s točo poškodovane: Neimenovan duhoven 4 gl.

Za pogorelce v Kamniku pri Preserji: Č. g. Ž. B. 3 gld. — Iz Logatca po č. g. župn. M. Markiču 7 gl. 50 sld. — Fara sv. Lenarta po č. g. P. Peterlinu 5 gl. — Fara Krašnja 3 gl. 43 sld. — Pn. g. kan. Fr. Kr. 10 gld.

Za sv. Očeta: Po č. g. Fr. Jerebu iz Zaspega 6 gl.

Za sv. Detinstvo: Iz št. Lenarta č. g. P. Peterlin 1 gl. 25 sld. — Po č. g. Jak. Dolencu neimen. 50 sld. — Č. g. župnik Jak. Mrak 1 tol. za 2 gl.

Pogovori z gy. dopisovalci.

G. K. Č. v Č.: Poslano oddali založništvu — s poročilom vred. Hvala za posl. in serčen pozdrav! — J. V. v L.: Ker Vas ne poznamo, ne moremo Vaše želje spolniti. — G. Jož. Ožuna v Osilnici. Naročnino oddali založništvu. Ceno bode vidili na listu; pa niste povedali, če hočete Dan. od začetka tega leta, ali le od mesca jul. dalje? — G. Al. Š. v Polj.: Izročili smo list založništvu, ker vredništvo s pošiljanjem nima nič opraviti in tudi ne vé, komu se kaj pošlje ali ne.